

Årsberättelse

2025

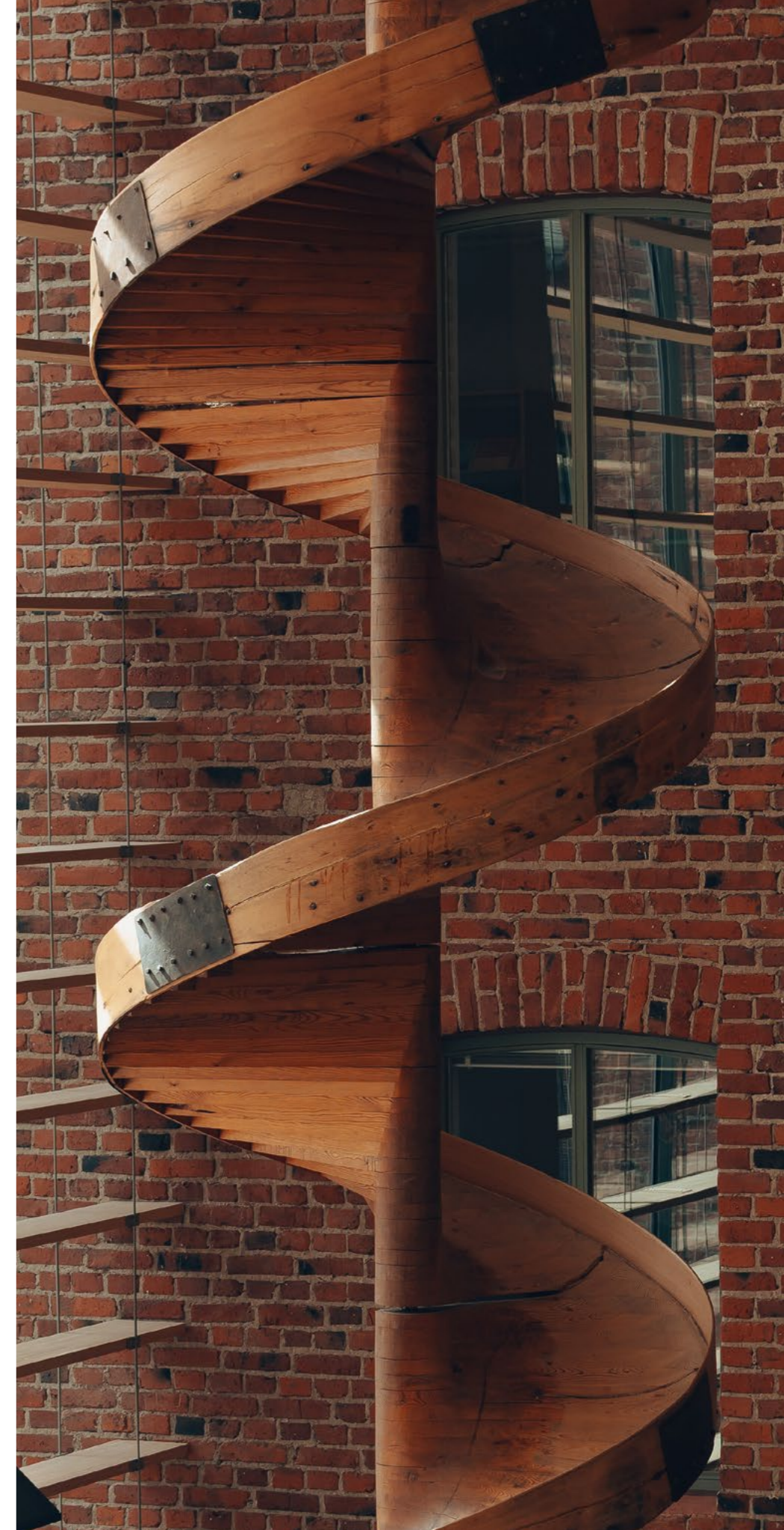

HARRY
SCHAUMANS
STIFTELSE

Innehåll

- 3 Ändamål
- 4 Viktiga händelser 2025
- 4 Förvaltning
- 6 Förvalttad förmögenhet
- 7 Förverkligandet av Stiftelsens ändamål
- 8 Nyckeltal
- 15 Den kommande utvecklingen
- 15 Bedömning av risker
- 16 IT-programmet vid ÅA bygger broar till industrin
- 18 Rusk lyser upp i novembermörkret
- 20 Närpes sommartheater – talkoanda, berättarglädje och fullsatta läktare

Harry Schaumans Stiftelse sr

Verksamhetsberättelse för år 2025

År 2025 var Stiftelsens 92:a verksamhetsår.

Ändamål

Stiftelsens ("Stiftelsen") ändamål är att främja vetenskap, utbildning och svenskspråkig kultur i svenska Österbotten främst genom att stödja Svensk-Österbottniska Samfundet r.f.:s på akademisk fot grundade, vetenskap och kulturfrämjande verksamhet.

Viktiga händelser 2025

- Stiftelsens ordinarie verksamhet, dvs att stöda vetenskap, utbildning och kultur, bedrevs i form av den årliga utdelningen, som var 1.400.000 euro.
- Värdeutvecklingen för Stiftelsens värdepappersinvesteringar var god. Tack vare en väldiversifierad allokeringsmodell har den oroliga geopolitiska situationen påverkat Stiftelsens avkastning endast i en begränsad omfattning.
- Totalavkastningen på Stiftelsens värdepappersinvesteringar var 12,7 %, varav direktavkastningen ca 4,3 %.

- Fastighetssektorn har utvecklats enligt gällande strategi. Uthyrningsgraden har uppnått fastställd målsättning, med ett utfall på 96,8%. En (1) bostadslokal i BAB Folkhälsanhuset Wasa har sålts under året.
- I maj 2025 avgick mångårig fastighetschefen med pension. Ingen ersättare har anställts, och en del av hans uppgifter har ändrats till köptjänster.

Förvaltning

Delegationen

Stiftelsen har två förvaltningsorgan: delegationen och styrelsen.

Delegationen har 9-12 medlemmar. Under år 2025 hade delegationen följande tio (10) medlemmar:

Delegationsmedlem	Mandatperiod till
Thomas Hägglund	31.12.2025
Johanna Kakkuri	31.12.2025
Dag Sandås	31.12.2025
Tina Nylund	31.12.2025
Susanna Slotte-Kock	31.12.2025
Kjell Antus	31.12.2026
Marit Holmlund-Sund	31.12.2026
Stefan Wikman	31.12.2026
Kim Byholm	31.12.2027
Paula Erkkilä	31.12.2027

Kjell Antus fungerade som delegationens ordförande och Marit Holmlund-Sund som dess viceordförande. Delegationen har under år 2025 sammanträtt tre (3) gånger.

Mötesarvodet för ordförande var 645 euro per möte och för övriga delegationsmedlemmar 325 euro per möte.

Thomas Hägglund, Johanna Kakkuri, Tina Nylund och Susanna Slotte-Kock omvaldes som delegationsmedlemmar under året för mandatperioden 2026-2028. Dag Sandås var inte tillgänglig för omval. Delegationen valde Sara Eklund som ny delegationsmedlem för den kommande treårsperioden. Antalet delegationsmedlemmar förblir därmed tio (10) under 2026.

Styrelsen

Stiftelsens styrelse sköter förvaltningen av Stiftelsen och svarar för att Stiftelsens verksamhet organiseras på ett ändamålsenligt sätt.

Styrelsen hade under år 2025 fem (5) medlemmar:

Stefan Wikman, ordförande

Kaj Rönnlund, viceordförande

Tom Ekman

Kjell Blomqvist

Johanna Stenback

Styrelsen har sammanträtt sju (7) gånger under året.

Mötesarvodet för ordförande var 860 euro per möte och för övriga styrelsemedlemmar 430 euro per möte. Ett årsarvode om 2.150 euro har utbetalats till styrelseordförande.

Stefan Wikman, ordförande

Kaj Rönnlund, viceordförande

Tom Ekman

Kjell Blomqvist

Johanna Stenback

Utskott

Styrelsen har tillsatt tre olika utskott, vilka fungerar som beredande organ för styrelsen och även som rådgivande organ i operativa frågor.

De olika utskotten är Fastighets-, Placerings- och Utdelningsutskottet.

Under 2025 har alla utskott haft fyra (4) medlemmar, bland dem även personer, som inte är medlemmar i delegationen eller styrelsen.

Verkställande direktör och personal

Verkställande direktören sköter Stiftelsens dagliga förvaltning i enlighet med styrelsens riktlinjer och anvisningar och förbereder ärenden som behandlas av styrelsen, styrelsens utskott och delegationen, verkställer styrelsens och delegationens beslut, leder och övervakar Stiftelsens personal samt sköter övriga uppgifter, som styrelsen tilldelar verkställande direktören. Verkställande direktören Tom Westermark fungerar även som delegationens, styrelsens samt dess utskotts sekreterare.

Efter att fastighetschefen avgick med pension i maj 2025 sköts administration och fastighetsförvaltning av vd samt kontorschefen i Stiftelsen. Tjänster gällande bokföring, redovisning, löneadministration och hyresreskontratjänster köps av Greenstep Ab. Disponent- och fastighetsservicetjänster sköts av BC Consulting Ab.

Revisorer, löner och revisionskostnader

Enligt Stiftelsens stadgar utses Stiftelsens revisorer av Svensk-Österbottiska Samfundet r.f.

Under 2025 har CGR Kristian Berg och CGR Christoffer Granholm varit Stiftelsens revisorer. Revisorssuppleanter har varit CGR Anders Mattsson och GR Ida Bäckström.

Revisionsamfundet Ernst & Young Ab, med CGR Kristian Berg som ansvarig revisor, och CGR Christoffer Granholm har varit revisorer i fastighetsbolagen. Revisionsarvodet har erlagts enligt faktura.

Verkställande direktörens och personalens lönekostnader samt kostnaderna för revisionen uppgick under 2025 till sammanlagt 306.442 euro (år 2024 380.089 euro).

Närståendetransaktioner

Väsentliga närståendetransaktioner har inte ägt rum under året.

Förvalttad förmögenhet

Fastigheter

Stiftelsen äger aktier i fastighets- och bostadsaktiebolag. Alla fastigheter finns i centrum av Vasa och omfattar främst bostäder, men också kontorsutrymmen och affärslokaler.

Stiftelsen sålde i enlighet med fastställd strategi en (1) bostadslokal i BAB Folkhälsanhuset Wasa. Resterande av Stiftelsen ägda bostäder i BAB Folkhälsanhuset Wasa och i övriga bostadshus har varit uthyrda i mycket god omfattning under hela året. Den genomsnittliga uthyrningsgraden för Stiftelsens totala fastighetsinnehav var 96,8 % under 2025.

Den genomsnittliga hyresintäkten per m² var marknadsmässig och stabil under året.

Stiftelsen sålde alla aktier i FAB Österbottens Hus i januari 2026.

Värdepappersinvesteringar

Under perioden har den fastställda strategin för värdepappersinvesteringar följts och uppställda målallokeringar har uppnåtts.

Marknadsvärdet på värdepappersportföljen uppgick 31.12.2025 till 65,9 M€ (59,4 M€) och den totala avkastningen på portföljen var 12,7 %, och direktavkastningen var ca 4,3 %.

Avkastningen på kapitalplaceringarna sedan 2015 är ca 6,5 % p.a.

Ekonomisk ställning och nyckeltal

Stiftelsens resultat för 2025 överskred betydligt budgeterad nivå framför allt tack vare realisationsvinster i samband med omallokeringar i placeringsportföljen, samt lägre kapitalvederlag till belånade bostadsaktiebolag.

Det totala resultatet från fastighetsverksamheten förbättrades jämfört med 2024. Driftsnettot ökade tack vare en något högre uthyrningsgrad. Det totala resultatet ökade kraftigt tack vare en omfinansiering av två bostadsaktiebolag, vilket resulterade i lägre kapitalvederlag för Stiftelsen under 2025. Dessa kapitalvederlag ökar under 2026, men förblir under nivån under 2024.

Den direkta avkastningen av värdepappersinvesteringarna var planerlig. Stiftelsen har allokerat ca hälften av värdepappersportföljen till en specialplaceringsfond, med Stiftelsen som enda fondandelsägare. Fondens placerings-

strategi sammanfaller med Stiftelsens och är i linje med den fastställda placeringsstrategin.

Det ekonomiska resultatet för de enskilda fastighetsbolagen och övriga bolag redovisas separat i respektive bokslut. I noterna till Stiftelsens bokslut finns lägenhetsinnehavets resultat redovisat separat för varje bolag.

Räkenskapsperiodens överskott var 3.098.059 euro (år 2024 9.391.969 €). Stiftelsens grundkapital uppgår 31.12.2025 till 54.183.722 euro (år 2024 53.244.525 euro).

Stiftelsen är skuldfri. Fastighetsbolagens lån per 31.12.2025 var 7.230.504 euro (7.527.021 euro per 31.12.2024).

Stiftelsen har uppgjort koncernbokslut för verksamhetsåret.

Koncernen uppvisar en vinst om 3.268.207 euro (år 2024 7.883.566) och balansomslutningen uppgick till 77.036.514 euro (år 2024 75.358.285)

Förverkligandet av Stiftelsens ändamål

För förverkligandet av Stiftelsens ändamål har under året använts 1.400.000 euro.

Stiftelsen har under år 2025 beviljat 1.365.950 euro i understöd fördelat enligt nedanstående översikt. Av dessa har under året utbetalats 1.343.950 euro, medan den resterande delen på 22.000 euro utbetalas under år 2026.

Därutöver har 64.143 euro reserverats för utdelning senare. I beloppet ingår tidigare års reservering på 29.380 euro.

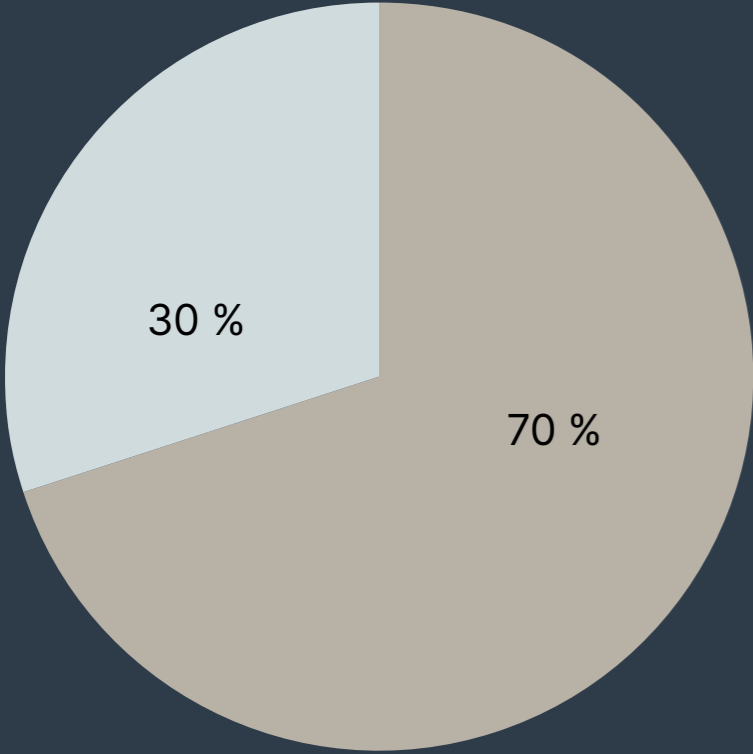
Harry Schaumans Stiftelse	2025	2024
Bruttohyror	2.399.259 €	2.328.225 €
Fastighetsbidrag	625.863 €	-11.076 €
Fastigheternas avkastning *	4,7 %	4,3 %
Uthyrningsgrad (genomsnittlig)	96,8 %	94,5 %
Direktavkastning på värdepappersportföljen	4,3 %	0,7 %
Värdeutveckling på värdepappersportföljen	12,7 %	10,1 %

*) Avkastningen beräknats på resultat exklusive kapital- och finansieringsvederlag

Nyckeltal

Förmögenhet

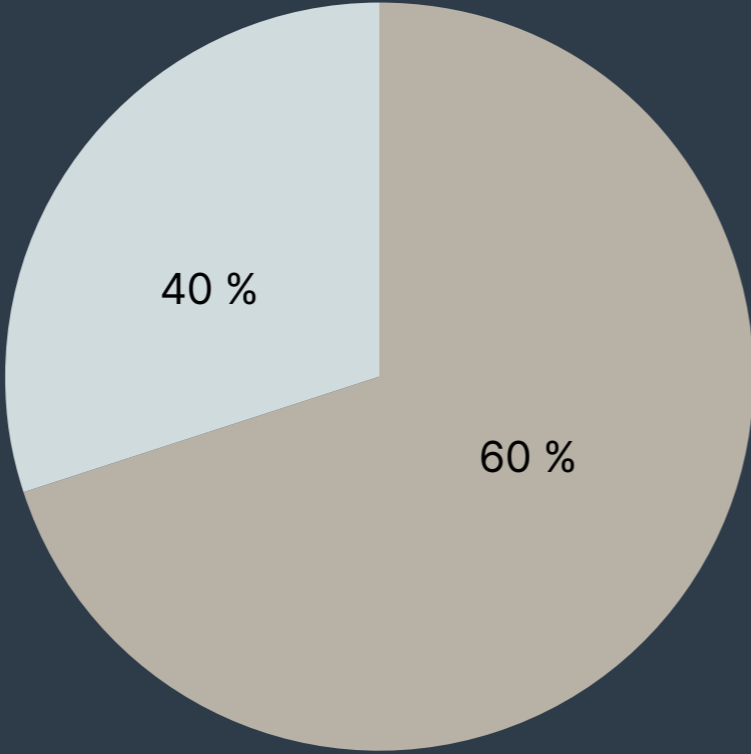
95 MEUR brutto

● Värdepapper ● Fastigheter

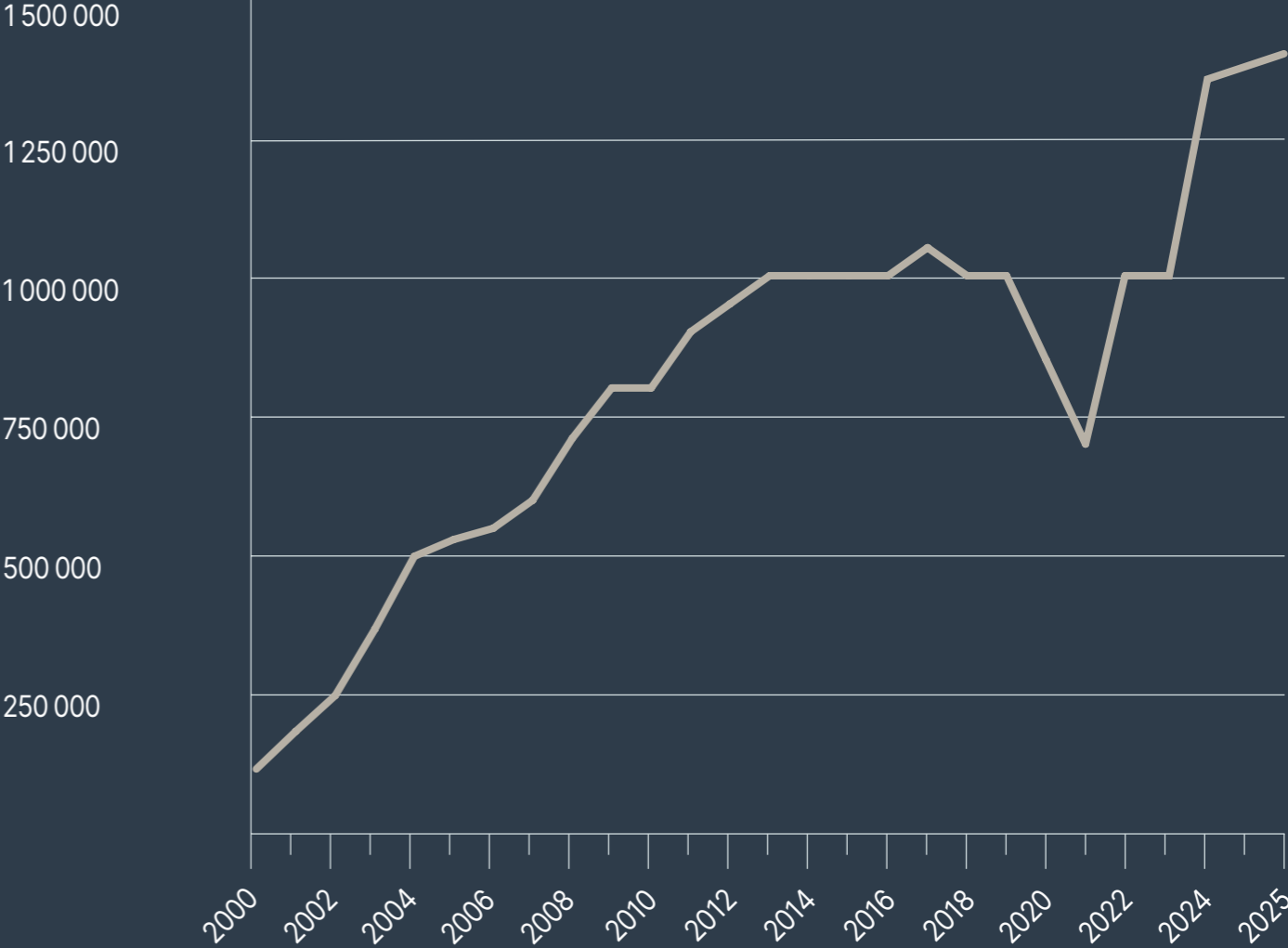
Utdelning

1,4 MEUR / år

● Vetenskap och utbildning ● Kultur

Utdelning 2000-2025

Kultur

	Mottagare	Ändamål	Beviljat
1	Art in Malakta rf	Utvecklingsprojektet "Regional resurs- och residens centern för samhällskonst 2025-2027".	10 000 €
2	Bildkonstföreningen Jakarte rf	Residenssamarbete mellan Bildkonstföreningen Jakarte och arktiska muséet Nanoq.	2 000 €
3	Book Sounds	En fortsättning på projektet Finlandssvenska diktarröster.	3 000 €
4	Calcanten rf	Jakobs Orgeldagar XXIII - Musik i sommarkvällen.	2 000 €
5	Damkören Madrigalen	Projektet Maditales, tema sagolika berättelser i dramatiserade och interaktiva konserter.	2 000 €
6	Dans i Österbotten rf / Regionala danscentret i Österbotten	Utveckling av tillgänglig inkluderande danskonst i Österbotten.	3 000 €
7	Dots: förening för audiovisuell konst rf	Utveckling av verksamheten vid Fringe Gallery i Vasa.	5 000 €
8	DUNK - De Ungas Musikförbund i Svenskfinland r.f.	Musikbranschkongressen Aurora Music Forum i Vasa 19-20 september 2025.	5 000 €
9	FDUV Förbundet De Utvecklingsstördas Väl/Läger och avlastning	Kulturläger i Österbotten för vuxna personer med intellektuell funktionsnedsättning.	3 000 €
10	Film i Österbotten r.f.	Projektet Årets Film 2024-2025 - en kortfilmsproduktion av ett ungdomsdrama.	3 000 €
11	Finlands svenska biblioteksforening / Österbottniska sektionen	Shared reading utbildningsträff för läsledare hösten 2025.	1 500 €
12	Finlands Svenska Folkdansring	En koordinator för att sprida finlandssvensk dans och folkkultur till barn.	4 000 €
13	Finlands svenska hembygdsförbund	Utvecklande och upprätthållande av koppling mellan programmet Katalogen och sökportalen FINNA	3 000 €
14	Finlands svenska taltidningsförening rf	Utveckling av Vasabladets taltidning till synskadade.	1 500 €

	Mottagare	Ändamål	Beviljat
15	Förebyggarna rf	Ungdomsmusikal inom projektet Step up!	3 000 €
16	Föreningen Fylgia i Vasa r f	Projektet Månadens gäst, en månatlig gästinsjudan kring ett angeläget tema.	1 500 €
17	Föreningen prästgårdsmuseet i Korsnäs r.f.	Integration genom hembygdskunskap och odling.	1 500 €
18	Gamlakarleby Åldringsvänner rf	Främjandet och upprätthållandet av de finlandssvenska traditionerna samt kulturen.	2 500 €
19	HiA- hörselskadade i arbetslivet	Workshops för unga hörselskadade finlandssvenskar med hjälp av dramapedagogiska metoder.	3 000 €
20	Jakobstads Sinfonietta	Rusk kammarmusik i Jakobstad.	5 000 €
21	Lappfjärds Folkhögskola-Kristinestad stad	LaFolk festival 2025.	3 000 €
22	Lappfjärds ungdomsförening r.f.	Kulturhistorisk programafon med temat "Elna Hoxell – Folkvisans väktare från Lappfjärd ".	1 000 €
23	Maxmo hembygdsförening r.f.	Digitalisering av gamla fotografier och dokument.	2 000 €
24	Musikcafé After Eight r.f.	Kulturevenemang på AE 2025.	3 000 €
25	Musikfestspelen Korsholm rf - Korsholman Musiikkijuhlat ry.	Den 43:e upplagan av Musikfestspelen Korsholm.	8 000 €
26	Närpes teater	Genomförande av en pjäs om motortillverkarna bröderna Wickström.	4 000 €
27	Oravais historiska förening r.f.	Projektet: Generationer möts på museet.	3 000 €
28	Pedersörenejdens Stövarklubb r.f PNS	Historik om PedersöreNejdens Stövarklubb.	500 €
29	Platform.rf	Platforms verksamhet under 2025.	3 000 €

	Mottagare	Ändamål	Beviljat
30	Projekt Fredrika r.f.	Förbättra KAJ och närstående fenomen (Vörrå, österbottniska, finlandssvenska) på Wikipedia.	6 250 €
31	Queera Scenkonstkollektivet r.f.	Genomförandet av den nyskrivna finlandssvenska teaterföreställningen "Lila är Sorgens färg".	2 000 €
32	SAMS – Samarbetsförbundet kring funktionshinder rf	Utgivning av den funktionshinderpolitiska tidskriften FUNK.	2 000 €
33	Skafferiet r.f.	Finansiering av fortlöpande och mångsidig kulturverksamhet i biografen Ritz i Vasa.	6 000 €
34	Stundars	Nio österbottniska museer gör tillsammans utställningen Utsmyckat-Koristeltu-Decorated.	1 000 €
35	Sundom Bygdeförening	Projekt för digitalisering av museiföremål och arkivet samt sommarcafé på museiområdet.	2 000 €
36	Svenska Österbottens litteraturförening rf	Utgivningen av kulturtidskriften Horisont 2025	3 000 €
37	Taklax ungdomsförening r.f.	Genomförande av revy 2025.	1 000 €
38	Tanssikipinä ry	Anordnande av årliga dansevenemanget Vasa Dance Challenge.	2 000 €
39	The Doo-Bop Club r.f.	För högkvalitativ konsertverksamhet under The Doo-Bop Clubs 30:e verksamhetsår 2025.	2 000 €
40	Tidskriftscentralen rf	För verksamheten år 2025	2 000 €
41	Tuckor Byförening r.f.	Färdigställande av Tuckorboken som dokumenterar bygdens historia och kultur.	1 000 €
42	Understödsföreningen för Korsholms Teater r.f.	Korsholms Sommarteaters jubileumsår och mångspråkiga pedagogiska arbete 2025.	2 000 €
43	Understödsföreningen Musikplattform Gerby rf	Gerby Musikskolas verksamhet.	1 000 €
44	Unga Scenkompaniet r.f.	En ungdomspjäs i samarbete med Oravais Teater.	3 000 €

	Mottagare	Ändamål	Beviljat
45	Vasa Baroque r.f.	Sceniskt verk med temat "Sång utifrån rörelse".	5 000 €
46	Vörå kommun, Vårhålssektorn	Projektet: från "Byin till Basel".	10 000 €
47	Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi/Institutionen för konst och kultur	Uruppförande av musikalproduktionen Nattexpressen.	5 000 €
48	Österbottens Försvarsgille - Pohjanmaan Maanpuolustuskiila rf	Understöd för hyreskostnader för Vasa Krigsveteranmuseum.	6 200 €
49	Österbottens Hantverk rf	Projektet: "Omstart" år 2025 - ett terapeutiskt broderipaket för att främja välmående.	2 000 €
50	Ostrobothnia Rhythm Orchestra	Inspelning av nykomponerad musik för Ostrobothnia Rhythm Orchestra.	2 000 €
51	Åbo Akademi/Fakulteten för pedagogik och välfärdsstudier (FPV)	Delfinansiering av forskningschef i regionalvetenskap med inriktning på välfärdsstudier.	5 000 €
	Beviljat sammanlagt		158 450 €

Vetenskap och utbildning

	Mottagare	Ändamål	Beviljat
1	Biämnet masskommunikation/FSE/Åbo Akademi Vasa	Stipendier för ÅA:s medieutbildnings obligatoriska journalistpraktik 2024.	16 000 €
2	Centret för livslångt lärande vid Åbo Akademi	Arrangemang av fyra Akademifora kring aktuella samhällsliga frågeställningar.	5 000 €
3	Hanken Svenska handelshögskolan	Finansiering av magisterprogrammet Financial analysis and sustainability reporting.	30 000 €
4	Helsingfors universitet/Juridiska utbildningen i Vasa	Postdoc-forskningsprojekt om AI och upphovsrätt.	10 000 €
5	Helsingfors universitet/Juridiska utbildningen i Vasa	Understöd för finansiering av den juridiska utbildningen i Vasa.	30 000 €
6	MIELI Psykisk hälsa Österbotten rf	Stärka barns och ungas psykiska välmående genom utbildning av lärare och övrig skolpersonal.	5 000 €
7	ProAgria Lantbrukssällskapet	Projektet: Mer MAT från Österbotten – med fokus på hållbar livsmedelsproduktion och konsumtion.	4 000 €
8	Regnbågsallians rf.	Utbildningsverksamhet i Österbotten under 2025, med fokus på mänskliga rättigheter och hbtqia+-frågor	5 000 €
9	Svensk Presstjänst rf	Allmännyttig språkvård och fortbildning i medier, utbildningar och för tidskrifter.	15 000 €
10	Svenska Handelshögskolans studentkårs understödsförening i Vasa r.f.	Understöd till Vasahankeaternas utlandstudier.	5 000 €
11	Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet	En kartläggning samt en risk- och konsekvensanalys för en fortsatt socialarbetarutbildning i Vasa.	20 000 €
12	Ung företagsamhet och ekonomi NYT rf/Företagsbyn i Österbotten	NYT Företagsbyn i Österbotten: understöd för verksamhetsåret 2025.	2 500 €

	Mottagare	Ändamål	Beviljat
13	Yrkeshögskolan Novia	Doktorsleden – Samarbetsmodell för yrkeshögskola och universitet på svenska i Finland.	20 000 €
14	Åbo Akademi	Finansiering av magistersprogram i IT vid Åbo Akademi i Vasa under åren 2021-25.	20 000 €
15	Åbo Akademi University, Faculty of Science and Engineering, Laboratory of Energy Technology	Circular economy, and an increased social sustainability and acceptability of green fuels production in the Ostrobothnia region.	20 000 €
16	Åbo Akademi/FNT/Energiteknik	Finansiering av utvecklingskoordinator för forskning och utbildning inom teknik vid ÅA/FNT/ET&IT i Vasa.	20 000 €
Beviljat sammanlagt			227 500 €

Svensk-Österbottniska samfundet

	Mottagare	Ändamål	Beviljat
1	Svensk-Österbottniska samfundet	Vetenskap, utbildning och kultur.	980 000 €
Beviljat sammanlagt			980 000 €

Beviljade understöd sammanlagt år 2025

1 365 950 €

Den kommande utvecklingen

Året 2025 har geopolitiskt utvecklats i negativ riktning.

Finansmarknaderna hade en positiv utveckling under 2025, vilket medförde att helåret uppvisade en positiv utveckling. Den allmänna bedömningen är att globala räntenivåer stiger i takt med ökad geopolitisk osäkerhet och bl.a. ökade oljepriser.

De generella räntenivåerna har varit stabila under 2025. De flesta aktiemarknader har haft en positiv utveckling. Under 2026 förväntas aktiemarknaderna vara volatila, och påverkas av det oroliga geopolitiska läget, vilket leder till ytterligare osäkerhet.

Den ekonomiska tillväxten är fortfarande låg. Det innebär i praktiken att lågkonjunktur råder i Finland.

Stiftelsen håller fast vid sin balanserade placeringsstrategi och fortsätter med långsiktiga och väl diversifierade engagemang.

I Österbotten och speciellt Vasa har sysselsättningsgraden varit relativt god och efterfrågan på varor och tjänster har varit stabil trots den allmänna osäkerheten. Inom fastighetssektorn har efterfrågan på hyresbostäder under 2025 varit mycket god. Det finns inte tecken på att efterfrågan skulle minska på kort sikt.

Bedömning av risker

Riskbedömningen för 2026 avseende Stiftelsens kapitalförvaltning påverkas framför allt av några centrala omständigheter: Krigssituationen i Ukraina och Mellanöstern samt hotbilden i Europa. Därtill är avsaknaden av ekonomisk tillväxt i Finland en risk för både kapitalplaceringar och fastighetsförvaltning.

Den rådande krigssituationen i Europa och Mellanöstern innebär ett allmänt spänt geopolitiskt läge med stor osäkerhet inom de flesta områden.

Finansmarknaderna reagerar i allmänhet negativt när stor osäkerhet råder. Den ekonomiska tillväxten i Finland förväntas vara fortsatt blygsam.

För Stiftelsens del har det stor betydelse hur värdepappersinvesteringarna utvecklas. Stiftelsens placeringsstrategi gällande värdepapper har under en längre tid haft en defensiv inriktning med en relativt stor allokering till alternativa placeringar. Denna grundstrategi gäller fortsättningsvis.

Riskerna för fastighetssektorn och uthyrningsmarknaderna är avhängiga av den allmänna lågkonjunkturen.

Hyresbetalningsförmågan kan påverkas negativt om arbetslösheten ökar.

IT-programmet vid ÅA bygger broar till industrin

År 2021 började Åbo Akademi utbilda diplomingenjörer i informationsteknologi i Vasa. Utbildningen hade inte kommit till utan stöd från lokala stiftelser.

När Åbo Akademi började utbilda magistrar i IT i Vasa för fem år sen var målet klart: svenskspråkiga ingenjörer skulle få en möjlighet att studera vidare till diplomingenjör. Samtidigt skulle utbildningen också betjäna industrin i regionen.

– Största delen av våra studerande har sedan tidigare en ingenjörsexamen från yrkeshögskolor, såsom Novia, VAMK och Centria. Många av dem är redan i arbetslivet men vill höja sin kompetens, berättar Andreas Lundell, som är biträdande professor vid utbildningen.

Till magisterutbildningen i Vasa tas maximalt 10 personer per år. 2023 startade också en parallell internationell linje som tar in ytterligare 10 studerande per år. Utbildningen kunde startas tack vare stöd från ett antal fonder i Österbotten, däribland Harry Schaumans Stiftelse.

Andreas Lundell (i mitten) omgiven av doktoranderna Joakim Blomqvist och Krishna Harsha Kovelakuntla Huthasana.

– Utan fonderna hade utbildningen inte förverkligats. Deras sammanlagda stöd på cirka 100.000 euro per år har varit helt avgörande för att vi skulle kunna dra igång verksamheten, säger Lundell.

Nu efter fem år är det tänkt att utbildningen ska klara av att stå på egna ben ekonomiskt. Stiftelsernas roll framöver blir snarare att stöda enskilda projekt. Enligt Andreas Lundell är utbildningen mycket kostnadseffektiv.

– Det enda egentliga utgifterna vi har är två löner och hyran för utrymmena. I övrigt är vi helt integrerade med motsvarande utbildning i Åbo och mycket av studierna sker på distans.

Det här är inte den första diplomingenjörsutbildningen ÅA har i Vasa – sen 2011 har man också kunnat studera energiteknik i staden.

När IT-utbildningen i tiderna planerades hade distansföreläsningar ännu inte slagit igenom på bred front. Men trots att distansundervisning idag är vardagsmat ser Lundell ändå att det finns en klar fördel med den geografiska placeringen i Vasa.

– Största delen av de personer som studerar hos oss är så pass rotade i Österbotten via jobb och familj att de knappast hade inlett studier i Åbo. Den andra klara fördelen med att vi finns i Vasa är att det är mycket lättare att ha ett tätt samarbete med företagen i regionen.

IT-utbildningen i Vasa samarbetar tätt med många företag, såsom Wärtsilä och Mirka, och det är mera regel än undantag att de studerande skriver sitt slutarbete för ett företag.

Trots att IT-utbildningen på pappret är svensk sker en stor del av undervisningen ändå på engelska. Språkaspekten syns mest i att studerande har rätt att skriva sin avhandling på svenska.

Sen starten för fem år sen har 16 diplomingenjörer i IT-teknologi utexaminerats från Vasa, och inom kort väntas 10 till få examen. Ännu har ingen doktor utexaminerats, men den första väntas bli färdig 2027.

– Vi har flera doktorander på gång. I framtiden är målet att utexaminera cirka en doktor om året, säger Lundell.

Harry Schaumans Stiftelse har stött Åbo Akademis magisterutbildning i informationsteknologi i Vasa i fem år med start 2021. År 2025 uppgick understödet till 20 000 euro.

Anna-Maria Helsing är konstnärlig ledare för Rusk.

Rusk lyser upp i novembermörkret

Sedan 2013 har kammarmusikfestivalen Rusk arrangerats i Jakobstad i november. Festivalen lyckas år efter år attrahera stora namn inom kammarmusiken, och numera har den också befast sin ställning bland den lokala publiken.

Under årets mörkaste månad förvandlas Jakobstad till en mötesplats för kammarmusiker från hela världen. Rusk kammarmusikfestival har fått inspiration till sitt namn av årstiden, men trots novembermörkret lyckas festivalen locka inte bara en publik på 3000 personer utan också internationella stjärnor inom branschen.

– Vår vision har alltid varit att sammanföra den stora världen med den lilla staden. Tack vare vår konstnärliga ledare Anna-Maria Helsing's kontakter når vi ut brett, säger Rusks verksamhetsledare Anna Madsen.

Från och med 2026 får Helsing sällskap som konstnärlig ledare av den världsberömda Vertavo-kvartetten.

Rusk finansieras genom flera olika källor – med kommunala pengar, biljettintäkter och med stöd från Stiftelser och fonder. Dessutom har man utvecklat innovativa sätt för finansiering från näringslivet.

– Vi vill samverka med företagen på ett djupare plan, till exempel så att de köper konsertbiljetter till sina anställda. Vi har till och med arrangerat konserter i industrihallar, berättar Madsen.

Just det oväntade är något av Rusks signum, och publiken kan oftast räkna med överraskningar. Ett exempel är när Rusk satte upp en föreställning som kombinerade kammarmusik med dans.

Harry Schaumans Stiftelse har stött Rusk i flera år, och det är Anna Madsen tacksam för.

– Utan stödet från olika fonder och Stiftelser skulle det inte gå, de står för två tredjedelar av vår budget på 150.000 euro. Fondstödet ger oss en möjlighet att hålla en hög konstnärlig nivå.

Madsen poängterar att stödet till Rusk betyder att pengarna gör stor nytta, eftersom festivalen samarbetar så tätt med olika instanser. Förutom näringslivssamarbetet har Rusk ett tätt

HSS har stött kammarmusikfestivalen Rusk under många år sedan starten 2013. År 2025 uppgick understödet till Rusk till 5000 euro.

Rusk har som mål att alltid bjuda publiken på något överraskande.

samarbete med de olika musikutbildningarna i Jakobstad.

– Via Rusk stöder man både tonsättare, artister, utbildningen och också Campus Allegro där vi håller till rent fysiskt. Trots att kammarmusik är en ganska liten nisch inom musikvärlden så lyckas vi nå ut brett. Också publiken har numera hittat oss, både de lokala invånarna och de utländska gästerna.

Anna Madsen

Närpes sommarteater – talkoanda, berättarglädje och fullsatta läktare

Varje år i över 60 år har Närpes sommarteater satt upp en föreställning som lockar tiotals frivilliga och tusentals teaterbesökare. Den österbottniska teatertraditionen lever stark trots konkurrens från många håll.

År 2025 satte Närpes sommarteater upp föreställningen Maskinisterna, som berättar om bröderna Wikström – som brukar anses vara förfäder till dagens energikluster i Vasa. Intresset bland publiken var som förväntat stort.

– Bäst brukar sådana pjäser fungera som på något sätt anknyter till det lokala, berättar Sören Storback, vice ordförande, eldsjäl och ifjol också regisassistent på Närpes teater.

De tio föreställningarna som gavs sommaren 2025 lockade en publik på sammanlagt 4600 personer, ovanligt många av dem män. År 2026 sätts pjäsen upp på nytt med något färre föreställningar.

– Vi brukar köra samma pjäs två år i rad, helt enkelt för att det blir enklare och billigare så. Det är ett stort maskineri att producera en teaterpjäs.

Pjäsen Maskinisterna blev en publicsuccé.

Maskinisterna är skriven och regisserad av Erik Kiviniemi. Också scenografin är planerad av avlönade proffs, men i övrigt är alla andra deltagare i projektet frivilliga amatörer. Sammanlagt brukar det vara 50-100 personer som är inblandade.

Själv minns Sören Storback att han blev förtrollad av teatern som barn då han såg sommarteatrens föreställning Hästupproret tillsammans med sina föräldrar i mitten av 1970-talet. År 1997 gick han med själv som skådespelare, och har sedan dess haft många olika roller både på och utanför scenen.

– Det bästa med teatern är gemenskapen och talkoandan. Det är en fascinerande process när pjäsen tar form och de olika delarna blir till en fungerande helhet.

Trots att Närpes sommarteater oftast lyckas locka en stor publik så blir det år för år svårare att locka med frivilliga till produktionen. Att sätta upp en pjäs är ett arbetskrävande projekt som lätt slukar all fritid under våren och största delen av semestern.

Närpes sommarteater gör stora produktioner som involverar tiotals frivilliga.

Sören Storback

– Vi har många barn och unga som vill stå på scen, men de flyttar ofta bort från Närpes när de börjar studera. Det är svårare att locka med folk som är i arbetslivet.

Teateruppsättningarna är stora produktioner också ur ett ekonomiskt perspektiv. Därför är Sören Storback tacksam över det stöd teatern brukar få av fonder och Stiftelser.

– Vårt mål är att gå på vinst och sälja mycket biljetter, så att vi har råd att upprätthålla läktaren och vridscenen. Vi spelar utomhus i ur och skur och det är väldigt sällan vi tvingats ställa in på grund av vädret.

Harry Schaumans Stiftelse har stött Närpes teater många gånger under årens lopp. År 2025 uppgick stödet till 4000 euro.

HARRY
SCHAUMANS
STIFTELSE

Harry Schaumans Stiftelse
Hovrättsplanaden 11 A 19, 65100 Vasa. www.hss.fi